

Barmhartigheid in Nederland? - (3) over de werken van barmhartigheid

De dorstigen te drinken geven

In de sloppenwijken en ander arme buurten van Ethiopische steden zoals Addis Ababa, Afar en Oromia is gebrek aan schoon drinkwater, rioleringsystemen en vuilnisophaaldiensten. In 2016 is Amref Flying Doctors een vijfjarig gezondheidsprogramma 'Schoon water: een zaak voor iedereen' gestart. Het doel is om ruim 140.000 mensen te bereiken in sloppenwijken en arme buurten in Ethiopië. Naast voorlichting over hygiëne wordt concreet gewerkt aan het toegankelijk maken van schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen. Dit alles in samenwerking met lokale gemeenschappen, overheden en het bedrijfsleven.

'Schoon water: een zaak voor iedereen' is slechts één van de vele voorbeelden om ervoor te zorgen dat schoon drinkwater ook voor mensen in kansarme gebieden beschikbaar komt.

Oude en Nieuwe Testament

In Bijbelse tijd is gebrek aan water een grote vijand. Het land Israël is een droog en dor land. De Jordaan is de enige rivier van betekenis die een constante aanvoer van vers stromend water kan leveren. Voor de rest is men afhankelijk van de regen, die maar in beperkte perioden van het jaar als een 'zeggen van boven' op de droge aarde neerdaalt. Deze regen wordt opgevangen in putten en via natuurlijke weg in onderaardse bronnen. Water is een kostbaar goed en droogte is een altijd dreigende vijand.

Het is naar Oosters gebruik vanzelfsprekend om iemand die dorst heeft drinken te geven, hoe kostbaar het ook is. Denk daarbij aan het verhaal van Rebecca en de knecht van Abraham, Eliëzer (Genesis 24).

Wanneer het volk van Israël is weggevlucht uit het slavenhuis van Egypte lopen ze drie dagen in de woestijn zonder eten en drinken. Als ze in Mara komen is het water te bitter om te drinken. Wanneer het volk tegen Mozes begint te klagen roept hij de hulp van de HERE in. De oplossing is een stuk hout in het water om het water zoet te maken (Exodus 15:22-25). Niet veel later is er opnieuw de roep om water: *'Geef ons te drinken, geef ons water!'* Als Mozes met zijn staf op de rots slaat stroomt het water uit de rots. Hij noemt die plaats Massa en Meriba (Exodus 17:1-7).

Als de Here Jezus – op weg naar Judea – bij de Jacobsbron in Samaria komt vraagt Hij aan een vrouw om water. De vrouw geeft Jezus water om te drinken. Tijdens het gesprek gaat het over 'levend' water. De heidense vrouw komt tot geloof. Zij ziet wie Jezus werkelijk is (Johannes 4:1-42).

Het is een daad van Joodse vroomheid en christelijke naastenliefde om ook je vijanden te eten en te drinken te geven: *'Als je vijand honger heeft, geef hem dan te eten, als hij dorst heeft, geef hem dan te drinken. Dan stapel je gloeiende kolen op zijn hoofd, en de HEER zal je belonen'* (Spreuken 25:21-22; vgl. Romeinen 12:2).

Verleden en heden

Eeuwenlang is men voor water aangewezen op open water, kanalen, grachten, beken en rivieren. Soms is er een gemeenschappelijke put. Wanneer in de Middeleeuwen steden in ons land ontstaan wordt het water in de rivieren en beken steeds vuiler. Mensen gooien hun uitwerpselen en afval in het water. Ook wordt in hetzelfde water de was gedaan. Veel mensen die dit vieze water drinken worden ziek en gaan zelfs dood aan de ziekte cholera. Het water uit de rivier wordt te vuil om te drinken. In plaats hiervan drinkt men bier.

Drinkwater kan gekocht worden bij een waterdrager die met een schip een eind de rivier opvaart om daar water te halen dat schoner is.

Rond 1850 wordt de eerste drinkwaterleiding in de duinen aangelegd. Een stoommachine pompt het water door een 23 kilometer lang buizenstelsel naar Amsterdam. Dat gebeurt nog steeds.

Water is in ons waterrijke land voor iedereen altijd wel beschikbaar geweest. Op ieder dorpsplein staat wel een pomp waar water uit stroomt. Op verschillende drukbezochte plekken worden tegenwoordig tappunten aangelegd. Hier kun je gratis je lege plastic flesje of dopper vullen. Wat een luxe!

Maar er is een keerzijde: 'Elke dag overlijden meer dan 800 kinderen onder de vijf jaar aan oorzaken die te maken hebben met vervuild water, het ontbreken van toiletten en slechte hygiënische omstandigheden. 663 miljoen mensen hebben geen toegang tot schoon drinkwater; 2,4 miljard mensen hebben geen toegang tot een toilet aan huis; 946 miljoen mensen doen hun behoefte buiten'. Het zijn duizelingwekkende getallen die ik lees op de website van UNICEF.

Gelukkig is de situatie in veel landen de afgelopen 20 jaar verbeterd. Maar nog steeds zijn er miljoenen kinderen en volwassenen die geen schoon drinkwater kunnen drinken.

Samen met klimaatverandering en terrorisme hoort de toenemende waterschaarste in de wereld tot de top drie van onze wereldproblemen. Wat doen wij hieraan?

'Gelukkig de barmhartigen, want zij zullen barmhartigheid ondervinden.' (Matteüs 5:7)

Volgende keer: De vreemdelingen opnemen.

ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden
www.uitdekroontjespen.nl